

Nr 509.

Av herrar **Peterson** i Broaryd och **Svensson** i Grönvik, *i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 187, med förslag till lag om förbud mot plockning av lingon före viss dag.*

I proposition nr 187 har Kungl. Maj:t framlagt förslag till förordning om förbud mot plockning av lingon före viss dag.

Förslagets huvudsakliga innehåll är, att Kungl. Maj:t på framställning av hushållningssällskap och landsting skall äga befogenhet förordna, att inom visst område plockning av lingon icke må äga rum före dag, som av länsstyrelsen, efter hörande av hushållningssällskapets förvaltningsutskott, varder bestämd, varvid denna dag kan bestämmas olika för olika delar av det område, som med förordningen avses.

Departementschefen motiverar förslaget därmed, att i vissa trakter av vårt land, enligt vad den föreliggande utredningen giver vid handen, lingon i stor utsträckning skördas, innan de ännu uppnått härför lämplig mognad, ett förhållande som är ägnat att medföra uppenbara olägenheter såväl med avseende å skördens tillvaratagande och utnyttjande här i landet som vid den avsevärda exporten av lingon. Däremot har departementschefen icke ansett sig böra upptaga spørsmålet om jordägares särskilda rätt till å hans mark växande vilda bär samt dessutom framhållit, att det icke ens syntes lämpligt att vid stadgande av förbud mot plockning av lingon före viss dag giva jordägaren någon förmånsrätt.

I motsats till departementschefen kunna vi icke finna annat än att frågan om äganderätten till bären och plockningsförbud före viss dag på det närmaste höra samman. Rent objektivt sett torde väl den föreslagna förordningen innebära en inskränkning i äganderätten, i fall även jordägaren, såsom departementschefen föreslagit, skall vara underkastad de stadgade inskränkningarna. Om förordningen antages i föreliggande skick, blir resultatet således rakt motsatt vad som vid åtskilliga tillfällen föreslagits — och för vilket riksdagen även uttalat sig — angående trygghet för jordägaren att icke berövas sin rättmätiga egendom.

Vägende anmärkningar kunna enligt vår mening även ur andra synpunkter göras mot förslaget, särskilt i fråga om tillämpningsmöjligheterna, men då det trots allt möjligen kan i vissa avseenden innebära ett framsteg, vilja vi icke yrka rent avslag på detsamma. Emellertid anse vi en ofrånkomlig förutsättning för förslagets antagande vara, att jordägarna helt undantagas från

dess bestämmelser. Det skulle säkerligen komma att uppfattas såsom högst orimligt, att en jordägare skulle kunna lagföras och ådömas böter för det han å egen mark före en av länsstyrelsen mer eller mindre godtyckligt fastställd dag plockat några liter lingon. Hur stor omsorg myndigheterna än må nedlägga vid strävandet att fastställa den rätta tiden för plockningens början, inträffar givetvis alltid, att lingonen mogna på olika tider, icke blott inom samma socken utan även inom samma by. Antingen skulle väl dagen för plockningens början fastställas till en så tidig tidpunkt, att syftet med förordningen förfelades, eller också skulle jordägarna, om de icke ville utsätta sig för åtal och bötesstraff, nödgas se en viss del av lingonskörden, kanske alldeles invid gårdarna, förstöras genom övermognad.

Ett undantag för jordägarna från den föreslagna förordningen skulle till sin faktiska innebörd bliva liktydigt med att jordägaren tillförsäkrades en viss företrädesrätt till bär från egen mark, ehuru äganderättsförhållandet icke bleve föremål för något avgörande, utan fortfarande stode öppet, och ett dylikt undantag synes icke från någon synpunkt vara ägnat att vålla olägenhet.

Med stöd av det anförda få vi hemställa,

att riksdagen måtte vidtaga den ändring av Kungl. Maj:ts proposition nr 187, att den föreslagna förordningen om förbud mot plockning av lingon före viss dag icke må inskränka jordägarers rätt att förfoga över lingonskörd å egen mark;
samt anhålla att vederbörande utskott måtte utforma här-
för nödiga lagtextändringar.

Stockholm den 22 mars 1930.

M. L. Petersson,
Broaryd.

Hjalmar Svensson,
Grönvik.
